EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.4.2020.
COM(2020) 170 final

NACRT IZMJENE PRORAČUNA BR. 2 ZA OPĆI PRORAČUN ZA 2020.

Pružanje hitne potpore državama članicama i dodatno povećanje sredstava za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19

Uzimajući u obzir:

– Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 314., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegovim člankom 106.a,

– Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (…)[1], a posebno njezin članak 44.,

– opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2020. kako je donesen 27. studenoga 2019.[2],

– nacrt izmjene proračuna br. 1/20[3], donesen 27. ožujka 2020.,

Europska komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću nacrt izmjene proračuna br. 2. za proračun za 2020.

IZMJENE RAČUNA PRIHODA I RASHODA PO DIJELOVIMA

Izmjene općeg računa prihoda i dijela III. dostupne su na EUR-Lexu ((https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-hr.htm).

[1] SL L 193, 30.7.2018.
[2] SL L 57, 27.2.2020.
[3] COM(2020) 145, 27.3.2020.

Sadržaj

1. UVOD 3

2. PRUŽANJE HITNE POTPORE DRŽAVAMA ČLANICAMA PONOVNOM AKTIVACIJOM INSTRUMENTA ZA HITNU POTPORU UNUTAR UNIJE 3

2.1. KONTEKST 3

2.2. DJELOVANJA KOJA ĆE SE FINANCIRATI S POMOĆU INSTRUMENTA ZA HITNU POTPORU 3

3. DODATNO POVEĆANJE SREDSTAVA ZA MEHANIZAM UNIJE ZA CIVILNU ZAŠTITU (UNUTAR UNIJE) 5

4. FINANCIRANJE 5

5. SAŽETA TABLICA PO NASLOVIMA VFO-A 7

OBRAZLOŽENJE

1. UVOD

Svrha je nacrta izmjene proračuna (NIP) br. 2. za 2020. osigurati 3 000,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 1 530,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za plaćanje za naslov 3. *Sigurnost i građanstvo* za financiranje pružanja hitne potpore unutar Unije putem Instrumenta za hitnu potporu, za koji je predloženo da se ponovno aktivira za pomoć pri ublažavanju posljedica pandemije bolesti COVID-19, i za dodatno povećanje sredstava za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu/rescEU radi lakšeg stvaranja zaliha i koordinacije distribucije nužnih resursa diljem Europe[4].

2. PRUŽANJE HITNE POTPORE DRŽAVAMA ČLANICAMA PONOVNOM AKTIVACIJOM INSTRUMENTA ZA HITNU POTPORU UNUTAR UNIJE

2.1. Kontekst

S obzirom na težinu krize nakon pandemije bolesti COVID-19 te opseg i prirodu potreba koje zahtijevaju potporu iz proračuna EU-a u bliskoj budućnosti, Komisija uz ovaj nacrt izmjene proračuna predlaže da Vijeće ponovno aktivira i izmijeni Uredbu Vijeća 2016/369 o pružanju hitne potpore unutar Unije[5] kako bi EU na raspolaganju imao opsežniji paket instrumenata koji odgovara velikim razmjerima sadašnje pandemije bolesti COVID-19.

Instrument za hitnu potporu (ESI) uspostavljen je u ožujku 2016. i aktiviran na razdoblje od tri godine za suočavanje s kriznom situacijom koja je nastala nakon masovnog priljeva izbjeglica u Grčku. Osmišljen je kao instrument opće namjene za borbu protiv krize unutar EU-a koji se primjenjue samo u iznimnim okolnostima ozbiljnih poteškoća. Može se mobilizirati za rješavanje **bilo koje krize za koju je potrebna humanitarna pomoć** i obuhvaća širok opseg prihvatljivih djelovanja: „Hitna potpora... može uključivati bilo kakve mjere humanitarne pomoći i može obuhvaćati pomoć, potporu i, kada je to potrebno, operacije zaštite s ciljem spašavanja i očuvanja života za vrijeme katastrofa ili njihovih neposrednih posljedica”[6]**.**

Mjerama predviđenima u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (rescEU), Mehanizma civilne zaštite, Investicijske inicijative kao odgovora na koronavirus radi korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih instrumenata Unije djelomično se pridonijelo rješavanju javnozdravstvene krize. Međutim, zahtjevnost i opseg izazova zahtijeva učinkovito suočavanje s humanitarnim posljedicama pandemije bolesti u Uniji povezanima s javnim zdravljem. Hitna potpora koja se osigurava u okviru Instrumenta za hitnu potporu potiče komplementarnost i usklađenost s djelovanjima pogođenih država članica, kao i sinergiju s djelovanjima koja se financiraju iz drugih fondova i instrumenata na razini EU-a.

S obzirom na navedeno predlaže se da se aktivira potpora na temelju Uredbe o hitnoj potpori (br. 2016/369) i da se potrebna odobrena sredstva osiguraju što prije. Time će se Uniji omogućiti da primijeni mjere za sprečavanje i ublažavanje ozbiljnih posljedica u jednoj ili više država članica i koordinirano odgovori na potrebe povezane s katastrofom uzrokovanom pandemijom bolesti COVID-19 tako što će nadopuniti pomoći koja se pruža u okviru drugih instrumenata EU-a.

2.2. Djelovanja koja će se financirati s pomoću Instrumenta za hitnu potporu

S obzirom na hitnu situaciju i ozbiljnu prirodu pandemije bolesti COVID-19 povezanu s javnozdravstvenom krizom u svim državama članicama, Komisija predlaže da se za Instrument za

[4] Pored dodatnih sredstava (80,0 milijuna EUR, od čega 10,0 milijuna EUR preraspodjelom unutar Mehanizma Unije za civilnu zaštitu) uključenih u NIP br. 1/2020 (COM(2020) 145, 27.3.2020.).

[5] COM(2020) 175, 2.4.2020.

[6] Uredba Vijeća 2016/369 članak 3. stavak 2.

hitnu potporu osigura 2 700,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 1 380,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za plaćanje.

Potpora se može upotrijebiti za financiranje, među ostalim, sljedećih djelovanja:

– šire i brže stvaranje zaliha te koordinacija distribucije osnovnih resursa u cijeloj Europi,

– zadovoljavanje potreba prijevoza zaštitne opreme koja se uvozi od međunarodnih partnera i njezina prijevoza unutar EU-a,

– prijevoz pacijenata kojima je potrebna njega u bolnice drugih država članica sa slobodnim kapacitetima,

– prekogranična suradnja za ublažavanje pritiska na zdravstvene sustave u najpogođenijim regijama EU-a,

– centralizirana javna nabava i distribucija osnovne medicinske opreme za bolnice i hitna dostava zaštitne opreme za bolničko osoblje, kao što su respiratori, osobna zaštitna oprema, maske za višekratnu uporabu, lijekovi, terapeutska i laboratorijska oprema te dezinfekcijska sredstva,

– povećanje i prenamjena proizvodnih kapaciteta poduzeća u EU-u kako bi se osigurala brza proizvodnja i raspodjela opreme i materijala potrebnih za hitno rješavanje problema nestašice osnovnih proizvoda i lijekova,

– povećanje objekata i resursa za njegu, uključujući privremene i polu-stalne poljske bolnice i potpora za prenamjenu objekata,

– povećanje proizvodnje kompleta za testiranje i potpora za nabavu ključnih osnovnih tvari,

– poticanje brzog razvoja lijekova i metoda testiranja,

– razvoj, nabava i distribucija opreme za testiranje (kompleti, reagensi, hardver).

Komisija će osigurati potpunu koordinaciju tako da će djelovanja financirana u okviru Instrumenta za hitnu potporu u nekim područjima nadopunjavati druge postojeće instrumente, npr. rescEU ili Fond za azil, migracije i integraciju (primjerice u području prihvatnih objekata za migrante). Raspoređivanje će se prilagoditi razvoju pandemije i koordinirati s mjerama koje poduzmu države članice kako bi se maksimalno povećao učinak.

u EUR

Proračunska linija	**Naziv**	**Odobrena sredstva za preuzimanje obveza**	**Odobrena sredstva za plaćanje**
Dio III. – Komisija			
18 01 04 05	Rashodi za hitnu potporu unutar Unije	54 000 000	54 000 000
18 07 01	Hitna potpora unutar Unije	2 646 000 000	1 326 000 000
Ukupno		**2 700 000 000**	**1 380 000 000**

3. DODATNO POVEĆANJE SREDSTAVA ZA MEHANIZAM UNIJE ZA CIVILNU ZAŠTITU (UNUTAR UNIJE)

Mehanizam Unije za civilnu zaštitu olakšava suradnju država članica u okviru odgovora EU-a na pandemiju bolesti COVID-19. Osim zajedničke nabave, Komisija je kao dodatnu mjeru sigurnosti donijela novi provedbeni akt u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu/rescEU radi **potpore državama članicama za kupnju potrebne opreme** (uključujući terapeutike, medicinsku opremu, osobnu zaštitnu opremu, laboratorijsku opremu) te je tako povećala količinu i dopunila i proširila opseg prioritetnih proizvoda koji se nabavljaju putem zajedničke nabave. Za izravna bespovratna sredstva rescEU-a osigurat će se 100 % financiranja iz proračuna EU-a, što uključuje potpuno financiranje razvoja tih kapaciteta i potpuno financiranje raspoređivanja. Kupljena oprema bit će smještena u jednoj ili više država članica, a donošenje odluka o dopunjavanju nacionalnih zaliha hitno potrebnom opremom vršit će se na razini EU-a. Bit će na raspolaganju svim državama članicama i koristit će se u slučaju nedostatnih nacionalnih kapaciteta.

Kako je najavljeno u nacrtu izmjene proračuna br. 1/2020[7], Komisija je preraspodijelila 10,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza kako bi se iz postojećeg proračuna Mehanizma Unije za civilnu zaštitu/rescEU za 2020. (sprečavanje katastrofa i pripravnost u Uniji) poduprle medicinske protumjere i nabava opreme za bolest COVID-19 te je predložila povećanje sredstava u iznosu od 70,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 40,0 milijuna EUR odobrenih sredstava za plaćanje.

S obzirom na brz razvoj krize i povezane potrebe u državama članicama, moramo pojačano raditi na stvaranju zaliha. rescEU može pridonijeti opsežnijem stvaranju zaliha te koordinaciji i distribuciji nužnih vrlo traženih medicinskih potrepština bolnicama, uključujući zaštitnu opremu za bolničko osoblje (maske, naočale, odijela, nanomaterijale za medicinsku upotrebu, dezinfektante) i respiratore (invazivne i neinvazivne respiratore) koji su potrebni za djelotvoran odgovor. Zalihe se trebaju koristiti kako bi se potrebna medicinska oprema u kratkom roku dostavila uzastopno onim državama članicama i regijama u kojima je došlo do izbijanja infekcija ili su one dosegle vrhunac epidemijskih razmjera, čime će osigurati djelotvorno i učinkovito korištenje opreme za višekratnu upotrebu tamo gdje je najpotrebnija.

Stoga se predlaže dodatno povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u iznosu od 300,0 milijuna EUR i odobrenih sredstava za plaćanje u iznosu od 150,0 milijuna EUR.

Pojačani rescEU i ponovno aktivirani Instrument za hitnu potporu međusobno će se dopunjavati i osigurati najučinkovitiju opskrbu potrebnom medicinskom opremom.

EUR

Proračunska linija	**Naziv**	**Odobrena sredstva za preuzimanje obveza**	**Odobrena sredstva za plaćanje**
Dio III. – Komisija			
23 03 01 01	Sprečavanje katastrofa i pripravnost u Uniji	300 000 000	150 000 000
Ukupno		**300 000 000**	**150 000 000**

4. FINANCIRANJE

S obzirom na nepostojanje razlika do gornje granice i prostora za preraspodjelu u okviru naslova 3. višegodišnjeg financijskog okvira (VFO), Komisija predlaže mobilizaciju sljedećih posebnih instrumenata u ukupnom iznosu od 3 000,0 milijuna EUR:

[7] COM(2020) 145 final, 27.3.2020.

- preostale ukupne razlike do gornje granice za obveze u iznosu od 2 042,4 milijuna EUR[8]. Izmjena Uredbe o VFO-u kojom se uklanjaju ograničenja opsega tog instrumenta predložena je paralelno s ovom izmjenom proračuna[9];
- instrumenta fleksibilnosti u iznosu od 243,0 milijuna EUR[10] i
- pričuve za nepredviđene izdatke za preostali iznos (714,6 milijuna EUR) odgovarajućim prijebojem s razlikom do gornje granice koja je na raspolaganju u naslovu 5. *Administracija*[11] za 2020.

[8] Taj iznos uzima u obzir i preostalu razliku iz 2019. (1 316,9 milijuna EUR) koja je stavljena na raspolaganje za 2020. u okviru „Tehničke prilagodbe u vezi s posebnim instrumentom" COM(2020) 173, 2.4.2020.

[9] COM(2020) 174, 2.4.2020. Ta izmjena Uredbe br. 1311/2013 trebala bi stupiti na snagu najkasnije na dan konačnog donošenja ovog NIP-a.

[10] COM(2020) 171, 2.4.2020.

[11] COM(2020) 172, 2.4.2020.

5. SAŽETA TABLICA PO NASLOVIMA VFO-A

U EUR

Naslov	Proračun za 2020. (uklj. NIP 1/2020)		Nacrt izmjene proračuna 2/2020		Proračun za 2020. (uključujući NIP 1-2/2020)	
	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1. Pametan i uključiv rast	**83 930 597 837**	**72 353 828 442**			**83 930 597 837**	**72 353 828 442**
Gornja granica	*83 661 000 000*				*83 661 000 000*	
Razlika do gornje granice						
1.a Konkurentnost za rast i zapošljavanje	25 284 773 982	22 308 071 592			25 284 773 982	22 308 071 592
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	*93 773 982*				*93 773 982*	
Gornja granica	*25 191 000 000*				*25 191 000 000*	
Razlika do gornje granice						
1.b Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	58 645 823 855	50 045 756 850			58 645 823 855	50 045 756 850
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	175 823 855				*175 823 855*	
Gornja granica	*58 470 000 000*				*58 470 000 000*	
Razlika do gornje granice						
2. Održivi rast: prirodni resursi	**59 907 021 051**	**57 904 492 439**			**59 907 021 051**	**57 904 492 439**
Gornja granica	*60 421 000 000*				*60 421 000 000*	
Razlika do gornje granice	*513 978 949*				*513 978 949*	
Od čega: Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) — Rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	43 410 105 687	43 380 031 798			43 410 105 687	43 380 031 798
Posebna gornja granica	*43 888 000 000*				*43 888 000 000*	
Razlika zbog zaokruživanja, isključena iz izračuna razlike do gornje granice	*888 000*				*888 000*	
Razlika do gornje granice za EFJP	*477 006 313*				*477 006 313*	
3. Sigurnost i građanstvo	**4 152 374 489**	**3 748 527 141**	**3 000 000 000**	**1 530 000 000**	**7 152 374 489**	**5 278 527 141**
Od čega u okviru instrumenta fleksibilnosti	*851 374 489*		*243 039 699*		*1 094 414 188*	
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	350 000 000		*2 042 402 163*		*2 392 402 163*	
Od čega u okviru pričuve za nepredviđene izdatke			*714 558 138*		*714 558 138*	
Gornja granica	*2 951 000 000*				*2 951 000 000*	
Razlika do gornje granice						
4. Globalna Europa	**10 406 572 239**	**8 944 061 191**			**10 406 572 239**	**8 944 061 191**
Gornja granica	*10 510 000 000*				*10 510 000 000*	
Razlika do gornje granice	*103 427 761*				*103 427 761*	
5. Administracija	**10 271 193 494**	**10 274 196 704**			**10 271 193 494**	**10 274 196 704**
Gornja granica	*11 254 000 000*				*11 254 000 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	*–252 000 000*		*–714 558 138*		*–966 558 138*	
Razlika do gornje granice	*730 806 506*				*16 248 368*	
Od čega: Administrativni rashodi institucija	7 955 303 132	7 958 306 342			7 955 303 132	7 958 306 342
Posebna gornja granica	*9 071 000 000*				*9 071 000 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	*–252 000 000*		*–714 558 138*		*–966 558 138*	
Razlika do gornje granice	*863 696 868*				*149 138 730*	
Ukupno	**168 667 759 110**	**153 225 105 917**	**3 000 000 000**	**1 530 000 000**	**171 667 759 110**	**154 755 105 917**
Od čega u okviru instrumenta fleksibilnosti	***851 374 489***	***893 079 197***	***243 039 699***	***123 950 247***	***1 094 414 188***	***1 017 029 444***
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	***619 597 837***		***2 042 402 163***		***2 662 000 000***	
Od čega u okviru pričuve za nepredviđene izdatke			***714 558 138***		***714 558 138***	
Gornja granica	***168 797 000 000***	***172 420 000 000***			***168 797 000 000***	***172 420 000 000***
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	***–252 000 000***		***–714 558 138***		***–966 558 138***	
Razlika do gornje granice	***1 348 213 216***	***20 087 973 280***			***633 655 078***	***18 681 923 527***
Ostali posebni instrumenti	**587 763 000**	**418 500 000**			**587 763 000**	**418 500 000**
Sveukupno	**169 255 522 110**	**153 643 605 917**	**3 000 000 000**	**1 530 000 000**	**172 255 522 110**	**155 173 605 917**